

Nr 23

Av herr Börjesson i Glömminge m. fl., om taxenedsättningar för busstrafiken.

(Lika lydande med motion nr 12 i Första kammaren)

Statens järnvägar medger vissa trafikantgrupper, såsom militär personal, skolungdom och ålderspensionärer, under vissa angivna villkor ned-sättningar i de allmänna taxorna för järnvägsresor. Andra nedsättningar gäller bl.a. semesterbiljetter, rundtursbiljetter och s.k. partibiljetter. Motsvarande taxenedsättningar lämnas inte trafikanter på statens järnvägars busslinjer. För busslinjer i enskild regi synes också i allmänhet gälla, att sådana taxenedsättningar inte förekommer.

Den skillnad i förmåner för olika trafikantgrupper, som sålunda föreligger mellan järnvägstrafiken och busstrafiken, har vid upprepade tillfällen varit föremål för riksdagens uppmärksamhet, varvid i första hand åsyftats en sådan lösning, att militär personal och skolungdom skulle erhålla samma taxenedsättning vid resor å SJ:s busslinjer som å dess järnvägslinjer. Vid 1959 års riksdag behandlades frågan om de militära nedsättningsbiljetterna, och riksdagen gav då i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening till känna, att frågan om taxenedsättningar för militär personal även vid resor å busslinjerna borde bli föremål för en närmare granskning.

Genom den nedläggning av trafiksvaga järnvägar, som under senare tid ägt rum och ytterligare planeras för framtiden, blir stora delar av landet utan järnvägsförbindelser. Då den ersättningstrafik, som ordnas genom bussförbindelser främst i SJ:s regi, sålunda inte medger sådana taxenedsättningar, som lämnas för resor på järnväg, ställs stora områden och landsdelar i här berörda avseende i en trafiksituation, som obestriddligen blir ogynnsam i förhållande till områden som får behålla sina järnvägsförbindelser. Trafikantgrupper som militär personal, skolungdom och ålderspensionärer får i områden, vilka helt måste lita till bussförbindelser, inte möjlighet till de socialt motiverade taxenedsättningarna. För turistnäringen i sådana områden är det givetvis ogynnsamt, att semester- och rundtursbiljetter inte erbjudes trafikanterna. I detta läge kommer nu t.ex. Öland, vars järnväg skall nedläggas den 1 september i år. Gotland och vissa områden på fastlandet befinner sig redan tidigare i samma ogynnsamma position.

Det måste framstå som angeläget, att den nämnda skillnaden i taxeförhållanden mellan järnvägstrafiken och busstrafiken utjämnas så långt möjligt. Såsom ovan framhållits har riksdagen 1959 påtalat detta med avseende

på de militära nedsättningsbiljetterna. Med den omfattning som järnvägsnedläggelserna nu fått är det emellertid av vikt att hela taxenedsättningsfrågan, såväl de socialt som kommersiellt motiverade biljettnedsettningarna, upptages till prövning.

För den busstrafik som drives i statens järnvägars regi bör det inte möta större svårigheter att medge samma taxenedsättningar som lämnas för järnvägstrafiken. Detsamma torde gälla persontrafiken å postverkets busslinjer i norra Sverige. Men såsom allmänna beredningsutskottet framhöll i sitt utlåtande i frågan 1959 måste uppmärksamhet ägnas även åt bussförbindelser i enskild regi. Naturligtvis kan det inte på förhand bedömas huruvida taxenedsättningarna kan beräknas minska trafikföretagens inkomster i nämnvärd utsträckning. Skulle sådana inkomstminskningar uppstå för trafikföretagen, bör det vara möjligt att som ersättning tillskjuta medel från det allmänna.

De problem som vi ovan berört bör skyndsamt göras till föremål för en ingående undersökning. Det bör därefter ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de åtgärder som befinnes erforderliga och möjliga för uppnående av taxenedsättningar för busstrafiken, i första hand för busstrafiken i SJ:s och postverkets regi, i överensstämmelse med vad som gäller för järnvägsstrafiken.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt prövning av möjligheterna att för busstrafiken genomföra samma taxenedsättningar som gäller för järnvägstrafiken samt om vidtagande av de åtgärder som befinnes erforderliga och möjliga i nämnda syfte, i första hand med avseende på den i statens järnvägars och postverkets regi drivna busstrafiken, i enlighet med vad som ovan anförts.

Stockholm den 13 januari 1961

Fritz Börjesson
i Glömminge

Per Svensson
i Stenkyrka

B. Börjesson
i Falköping

John Eriksson
i Bäckmora

Harry Wahrendorff

Robert Johansson